

Taidestrategia 2024–2030

Tays tukisäätiön taidetoimikunta

Uuden Tays Keskussairaalan T-rakennuksen käytäviä elävöittää taitelija Henrietta Lehtosen ja Poike Production tuottajan Tuuli Penttinen-Lampisuon toteuttama Puut-videoinstallaatio vuodelta 2024. Videomonitorien lisäksi teokseen kuuluu kaksi stereona toteutettua äänimaailmaa. Teos kuvattiin Pitkäniemen vanhan psykiatrisen sairaalan alueella, jossa videoissa nähtäviä puita istutettiin ihmisten muistoksi puistoon.

Sisällys

Esipuhe	5
Missio.....	6
Visio 2030	9
Arvot.....	11
Strategiakauden tavoitteet.....	13
Kokoelmapolitiikka	17
Kutsu yhteistyöhön.....	21
Tutustu kokoelmaan.....	22
Viitteet.....	23

Kerttu Horila, Lepotauko: Klovni ja Prinsessa, 2007, keramiikkaveistos. Teos sijaitsee Tays Keskussairaalan R-rakennuksen aulassa.

Kerttu Horilan Lepotauko -sarjan keramiikkaveistoksia vuodelta 2007. Vasemmalla Kukkahattunainen ja koira ja oikealla Tirehtööri. Teokset ovat tulleet monille tutuiksi Tays Keskussairaalan R-rakennuksen aulasta.

Esipuhe

Raimo Anttilan taidetoimikunnan perustamisesta tulee vuonna 2025 kuluneeksi kolmekymmentä vuotta. Taidetoimikunta syntyi aikanaan kunnioittamaan johtajaylilääkäri Raimo Anttilan elämäntyötä, tehtävänään Pirkanmaan sairaanhoitopiirin taidekokoelman kartuttaminen ja siitä huolehtiminen.

Elinaikanaan Raimo Anttila huolehti ylilääkärin velvollisuuksiensa lisäksi myös sairaalan henkilökunnan ja potilaiden viihtyvyydestä. Uransa aikana hän hankki Pirkanmaan kuuden eri sairaalan tiloihin sadoittain nykyaikaisia ammattitaiteilijoilta, joihin hän itse oli kontaktiansa ja taideharrastustensa kautta tutustunut.

Taiteen myönteisistä vaikutuksista terveyteen on viime vuosina tehty laajamittaisesti tutkimusta. Vuonna 2019 Maailman terveysjärjestö WHO julkaisi yli 3000 tutkimusta kokoavan raportin ja suosituksia taiteen käyttämisestä terveyden edistämiseksi ja sairaanhoidossa.¹ Myös Suomessa tutkimusta ja toimenpidesuosituksia on niin ikään laadittu ahkerasti, mm. Unescon ja YK:n Arts in Hospital -hankkeen tutkimuksen² ja Taideyliopiston ArtsEqual -tutkimushankkeen³ myötä. Lisääntynyt tutkimustieto on myös vauhdittanut prosenttiperiaatteen toteutumista ja nostanut taiteen kiinteämmäksi osaksi sairaaloiden ja terveydenhuollon rakennushankkeita ympäri Suomea.⁴

Toimintavuosiensa aikana taidetoimikunta on työskennellyt ahkerasti turvatakseen taiteen tuomat hyödyt kaikille. Karttuvaan kokoelmaan kuuluu kaikkiaan yli 1500 teosta, joiden hankinnan lähtökohtana on ollut tuoda viihtyvyyttä terveydenhuollon tiloihin. Taidekokoelman kartuttamisen ja

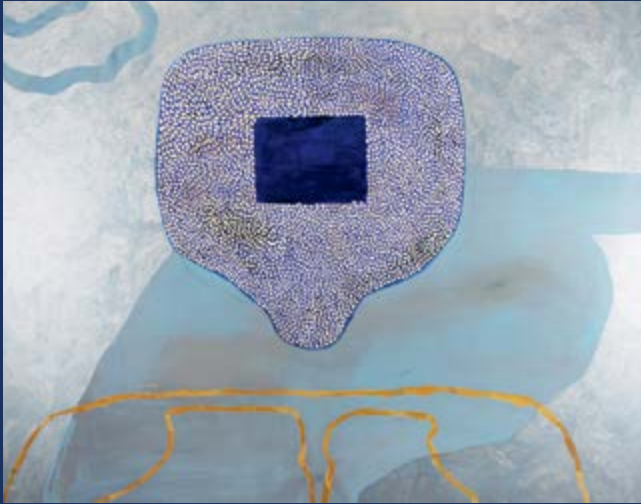
hoidon lisäksi taidetoimikunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä Tays Uudistamisohjelman hankkeissa ja toiminut taiteellisena asiantuntijana taideteosten valintaprosesseissa.

Nyt taidetoimikunta on uuden ajan alussa. Vuoden 2023 alussa taidekokoelma siirtyi Tays tukisäätiön omistukseen, ja siten myös siitä huolehtivan toimikunnan nimi muuttuu Tays tukisäätiön taidetoimikunnaksi. Hallinnollinen muutos mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja uudistumisen, joita taidetoimikunta ja kokoelma tarvitsevat.

Taidekokoelma on taiteellisesti merkittävä, ja omaa suuren potentiaalin viihtyvyyden parantamisessa ja laadukkaiden taidekokemusten mahdollistajana. Taidestrategian 2024–2030 tavoitteissa onkin huolehtia taiteen tuoman terveyden ja hyvinvoinnin saavutettavuudesta koko Pirkanmaan hyvinvointialueella, varmistaa taidekokoelman arvon ja arvostuksen säilyminen ja turvata sen tulevaisuus varainhankinnalla ja tehokkaammalla viestinnällä. Upea taidekokoelma ansaitsee tulla nähdyksi, samoin kuin jokainen ansaitsee mahdollisuuden päästä siitä nauttimaan.

Raimo Anttila uskoi taiteen parantavaan ja mielialaa hoitavaan voimaan. Hänen aatteellinen perintönsä ja taiteen tutkitut vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin tulevat jatkossakin olemaan taidetoimikunnan toiminnan tärkein perusta.

Tays tukisäätiön taidetoimikunta

Virve Lilja, Samaa savea I, 2020, öljy. Teossarjaan kuuluu kolme kokonaisuutta, joista kukin sijaitsee Tays Keskussairaalan F-rakennuksen eri kerroksissa.

MISSIO

**Tuomme taiteella Pirkanmaalle
terveyttä ja hyvinvointia**

“Taide antaa tilaa ajatuksille, virkistää, tuottaa iloa ja hyvää mieltä.”

Taide on osoittautunut merkittäväksi tekijäksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, kuten viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet. Taide ja taiteellinen toiminta voivat rohkaista esteettistä vuorovaikutusta ja herättää aistit, tunteet ja mielikuvituksen, ja siten aktivoida ajattelua.⁵

Lisäksi taide ja taidetoiminta voi edistää osallisuutta, lisätä sosiaalista vuorovaikutusta ja innostaa fyysiseen aktiivisuuteen. Tämän seurauksena taide vaikuttaa kokonaisvaltaisesti terveyteen, sekä fyysisellä, psykologisella että sosiaalisella tasolla: sen tunnettuja terveysvaikutuksia ovat muun muassa alhaisempi stressitaso, parantunut itsetunto ja tunteiden hallinta sekä yksinäisyyden väheneminen.⁶

Taiteella voi terveysvaikutusten lisäksi olla erityistä merkitystä sekä sairauksien hoidossa että ennaltaehkäisyssä. Erityisesti terveydenhuollon ja sairaaloiden tiloissa visuaalisen taiteen on osoitettu vähentävän potilaiden ahdistuneisuutta, kohentavan mielialaa ja parantavan potilaiden ja henkilökunnan tyytyväisyyttä hoitoon ja kommunikaatioon.⁷

Vuonna 2022 laadittu Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma painottaa taiteen ja kulttuurin monipuolista integroimista hyvinvointialueen eri organisaatioiden toimintaan.⁸ Lisäksi Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaalal palveluille

on tehty oma kulttuurihyvinvointisuunnitelma, joka keskittyy erityisesti terveydenhuollon toimipisteisiin ja sairaalalaysiköihin: tavoitealueiksi on määritelty mm. taiteen ja kulttuurin mahdollisuuksien hyödyntäminen tilasuunnittelussa, olemassaolevan taiteen hyödyntäminen hoitoympäristöissä, taiteen hyödyntäminen taukotiloissa palautumisen tukena sekä kaikille avoimien taidenäyttelyiden ja kulttuuritapahtumien järjestäminen yhteisissä tiloissa.⁹ Kulttuurihyvinvoinnin lisääminen ja kehittäminen on tärkeä osa Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiaa.

Tays tukisäätiön taidetoimikunta työskentelee Tays tukisäätiön sääntöjen alaisena. Erityisesti taidetoimikuntaa koskettaa Tays tukisäätiön tarkoitukseen kirjattu kohta Pirkanmaan hyvinvointialueen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.¹⁰ Taidetoimikunta tekee tiivistä yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa ja sitoutuu omassa toiminnassaan edistämään yhteisiä tavoitteita kulttuurihyvinvoinnin lisäämisessä.

*Toiminnan kehittämistä ja taidestrategiaa varten taidetoimikunta laati Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstölle kyselyn, jossa kartoitettiin mm. taiteen koettua merkitystä työntekijöiden ja asiakkaiden hyvinvoinnille, taiteen sijoittelun onnistumista sekä yleistä tyytyväisyyttä ja henkilökunnan toiveita taiteen suhteen. Otsikon lainaus on anonyymien henkilöiden vastaus kysymykseen: Millainen merkitys mielestäsi taiteella on henkilökunnan ja potilaiden/asiakkaiden hyvinvoinnille?

ROP Taiteilijaryhmän Elämänputa kuvaava teos Suoja, vuodelta 2019. Teos sijaitsee lasten ja nuorten sairaalan pihassa Tays Keskussairaalan alueella. Teoksen sisällä voi vierailla.

Kirsti Tuokko, Chillaa meidän kanssa, 2018, kuivaneula, öljy pleksille. Teos on tehty tilaustyönä Tays Keskussairaalan Sydänsairaalan aulaan.

VISIO 2030

Elävä, omaleimainen ja arvokas taidekokoelma

- 1.** Taidekokoelma elää ja seuraa ajan virtaa. Kokoelman avulla luomme mahdollisuuksia taiteen ja yleisön kohtaamisille ja taide-elämyksille. Samalla lisäämme tietoa ja ymmärrystä taiteesta. Teoksista huolehditaan hyvin koko niiden elinkaaren ajan. Kokoelmapolitiikkamme on vakiintunut ja tiedämme millaisia hankintoja teemme ja miksi.
- 2.** Taidekokoelma kuuluu ja näkyy kaikille. Taidekokoelman erityisyys tunnetaan ja tunnustetaan, ja se on kaikkien pirkanmaalaisten saavutettavissa. Taiteen tuomasta ilosta ja viihtyisyydestä voidaan nauttia niin Pirkanmaan hyvinvointialueen toimipisteissä kuin digitaalisestikin.
- 3.** Taidetoimikunnan talous on vakaalla pohjalla. Taidetoimikunnalla on tarvittavat resurssit kokoelman hyvään hoitoon ja monipuoliseen käyttöön. Taidetoimikunta järjestää aktiivisesti taiteeseen liittyvää toimintaa yhteistyössä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

Kristiina Uusitalo, Imprint of the heart, 2018, sekatekniikka. Taidetoimikunta hankki teoksen Tays Keskussairaalan D-rakennuksen pääaulaan vuonna 2019. Teos on nähtävillä pääaulan apteekin viereisellä seinällä.

Anitra Lucander, Runoilija, ajoittamaton, öljy.

Allan Salo, Talvinäkymä Pispalasta, 1973, öljy.

Arvot

Ihmisläheisyys

Sitoudumme tukemaan ja edistämään ihmisten hyvinvointia kaikessa toiminnassamme. Työskentelyämme ohjaa osallistaminen ja halu yhteistyöhön – niin toistemme, kumppaniemme kuin hyvinvointialueen asukkaidenkin kanssa. Työmme tulos edistää taiteen saavutettavuutta kaikkialla vaikuttavuutemme piirissä.

Arvostus

Arvostamme kaikkia taiteen muotoja, taiteilijoita ja yleisöämme. Arvostamme taiteen ja taiteilijoiden merkitystä sivistykselle ja hyvinvoinnille, ja kohtelemme teoksia sen mukaisesti. Jokainen Pirkanmaan hyvinvointialueen asukas, asiakas, potilas ja työntekijä on meille arvokas ja ansaitsee mahdollisuuden nauttia taiteesta.

Vastuullisuus

Sitoudumme kestäväan ja eettiseen toimintaan kaikilla tasoilla. Teoshankinnoissa ja sijoitteluissa kannamme vastuun niin teosten turvallisuudesta kuin niiden sopivuudesta hyvinvointialueen tiloihin. Huolehdimme kokoelman taiteen säilyttämisestä sekä nykyisille että tuleville sukupolville.

Kristian Krokfors, Vertical Gardens II, 2004, grafiikka

Petri Ala-Maunuksen öljymaalaukset vuodelta 2016. Vasemmalla Evergreen, oikealla Vesuvius. Molemmat teokset ovat sijoitettuna henkilökunnan työtiloihin.

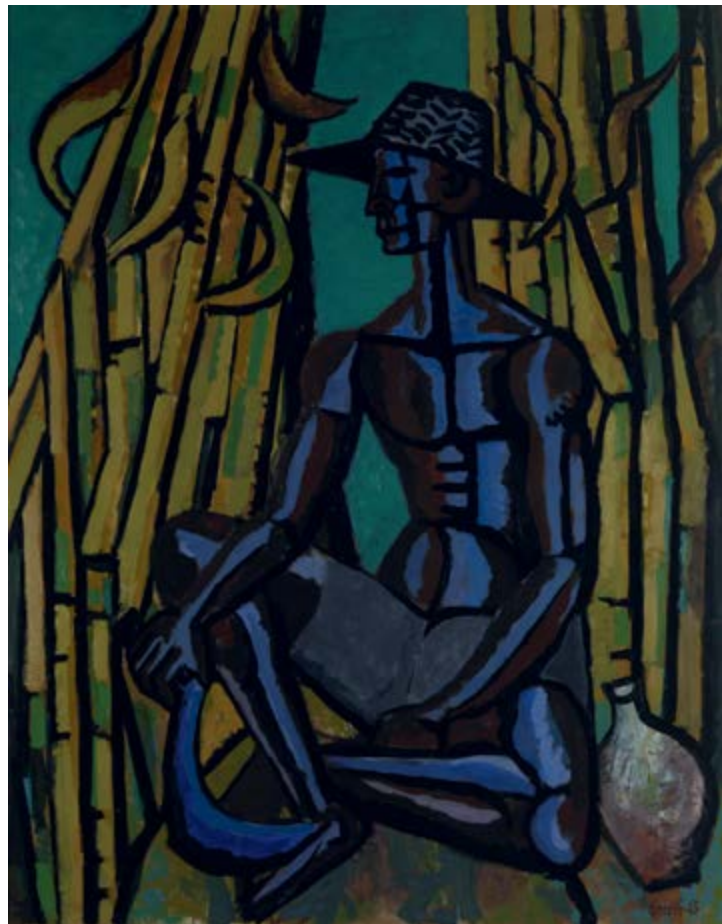
STRATEGINEN TAVOITE

1. Hyvinvointia taiteesta kaikille

Hankimme taidetta, joka tuo terveyttä ja hyvinvointia Pirkanmaalle. Strategiakaudella panostamme erityisesti saavutettavuuteen, valjastamalla digitaaliset ympäristöt avuksemme teosten esittelyssä ja huolehtimalla esillä olevan taiteen teostiedoista.

Taidekokoelmasta voidaan tulevaisuudessa nauttia esimerkiksi verkko-näyttelyissä, ja teosten takana olevat tarinat ja taiteilijat saavat oman estradinsa esimerkiksi teostietoihin lisättävien QR-koodien kautta.

Kokoelma pääsee oikeuksiinsa myös sisältönsä puolesta, jolloin taide on sijoitettu sekä teosten sisällön että paikan hengen mukaisesti hyvinvointialueen toimipisteisiin, taidekokemusta tukien. Tahdomme järjestää pirkanmaalaisille taidekokemuksia myös erilaisten tapahtumien, kuten esimerkiksi näyttelyiden, taidekävelyjen ja työpajojen muodossa.

Erik Enroth, Siesta, 1963, öljy.

Einar Ilmoni, Äiti ja lapsi, 1926, öljy.
Teos on yksi taidekokoelman vanhimmista.

STRATEGINEN TAVOITE

2. Arvokas ja arvostettu taidekokoelma

Taidekokoelma on mittava, pitäen sisällään yli 1500 teosta. Strategia-kaudella haluamme vakiinnuttaa kokoelman kartuttamiseen ja hoitoon liittyvät käytänteet ja siten varmistaa kokoelman säilymisen sen arvon mukaisesti.

Haluamme taata kokoelman laadun noudattamalla hankinnassa kokoelman tarkoitukseen sopivia kriteereitä. Varmistamme, että tulevaisuudessa kokoelman teokset säilytetään ja ripustetaan teosturvallisuutta noudattaen, eivätkä teokset altistu esillä ollessaan vaurioille. Teosten huoltoon ja konservointiin luodaan yhtenäisempi toimintatapa niin, että pitkään esillä olleet ja korjausta vaativat teokset tarkastetaan säännöllisesti siirtojen yhteydessä.

Kokoelman profiili ja sen taiteelliset kärjet tulee terävöittää ja nostaa paremmin esiin, esimerkiksi inventoimalla ja taideteosten ryhmittelyillä, mikä mahdollistaa kokoelman monipuolisemman käytön ja myös taiteellisen arvon nousun. Pidämme huolen, että tulevaisuudessa käytössämme on kaikki tarvittava ja ajantasainen tieto teoksista, mikä ohjaa myös kokoelman käyttöä ja siihen liittyvää päätöksentekoa.

STRATEGINEN TAVOITE

3. Elinvoimainen kokoelma, joka kutsuu kaikkia

Vahvistamme yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen ja sen kulttuuri-toimijoiden kanssa, mikä edistää verkostomme kasvua ja mahdollistaa laajemman vaikutuksen taidealan toimijoiden keskuudessa. Toteutamme viestinnällisiä tavoitteita, kuten kokoelman esiin nostamista, uusien hankintojen tiedottamista, sekä mahdollisesti uutiskirjeiden ja sosiaalisen median käyttöönottoa.

Tavoitteena on lisätä tietoisuutta taidetoimikunnasta ja kokoelmasta, sekä luoda vuorovaikutteinen ja osallistava viestintäkanava yleisölle. Varmistamme, että tieto toimikunnastamme ja kokoelmasta on helposti löydettävissä verkossa, mikä parantaa saavutettavuutta ja lisää toimintaan liittyvää kiinnostusta. Tehostamme varainhankintaa muun muassa vahvistamalla lahjoittajien sitoutumista ja houkuttelemalla uusia tahoja mukaan tukemaan toimintaamme. Tavoitteena on varmistaa resurssien riittävyys ja kestävyys toiminnan jatkuvuuden ja elinvoimaisen taidekokoelman takaamiseksi.

Sam Vanni, nimetön, 1979, grafiikka.

Kirsi Kaulanen, Elämänlähde, 2019. Teos riippuu Tays Keskussairaalan D-rakennuksen pääaulan katosta ja heijastaa ympärillä olevaa tilaa.

Kokoelmapolitiikka

Kokoelmasta

Tays tukisäätiön taidekokoelma on kasvanut jo 1900-luvun alusta lähtien. Kyseessä ei ole museokokoelma, eikä se siten ole karttunutkaan museaalisten käytäntöjen mukaisesti: teoksia on hankittu ennen kaikkea hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tärkeimpänä tavoitteenaan. Näin ollen kokoelma on monipuolinen ja yllättävä.

Kenties ihmisille tutuinta hyvinvointialueen taidetta ovat ikonisiksi muodostuneet julkiset teokset, kuten päärakennuksen edustalla kohoava Eila Hiltusen *Elämän liekki* (1972) ja pääaulassa välkehtivä Kirsi Kaulasen *Elämänlähde* (2019), jotka toivottavat vieraan tervetulleeksi Taysiin. Nämä teokset ovat niin ihmisten mielissä, kuin käytännössäkin tiivis osa sairaalan rakennettua ympäristöä.

Toimipisteet kätkevät sisäänsä lisäksi myös mittavan kokoelman muita taidearteita, joita on sijoitettuna niin odotusauloihin, käytäville, kuin potilaiden ja henkilökunnan huoneisiinkin. 1500 teoksen kokoelmasta löytyy vaikuttavia esimerkkejä pirkanmaalaisesta taidegraafiikasta, sotien jälkeisestä modernismista ja kansainvälisestäkin tunnustettuja nykyaiteen helmiä, kattaen koko viime vuosisadan aina nykypäivään asti.¹¹

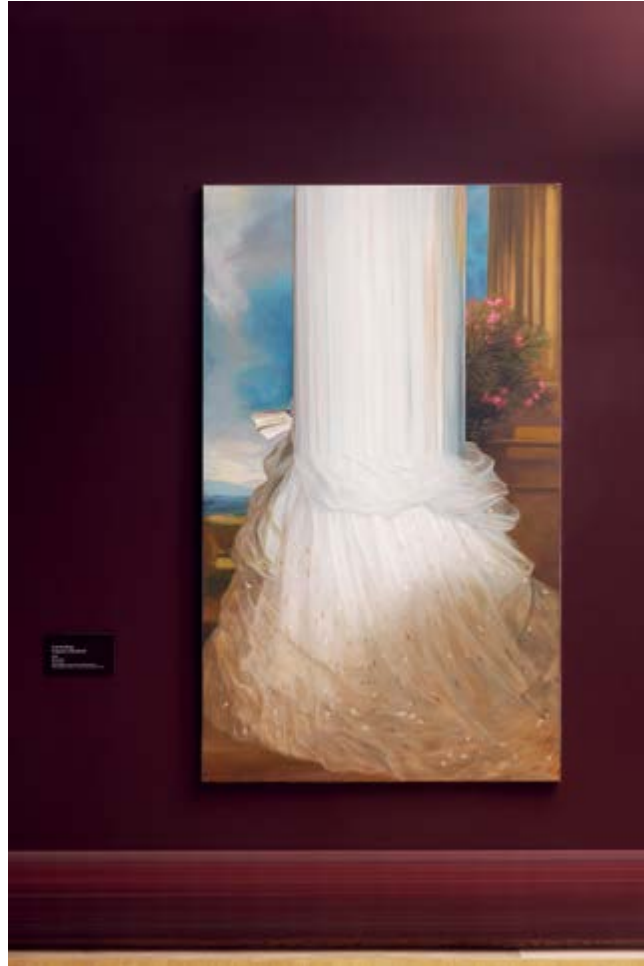
Teoshankinnat

Tays tukisäätiön taidetoimikunnan keskeisin tehtävä on aina perustamisestaan lähtien ollut taidekokoelman kartuttaminen ja huolenpito. Varmistaakseen, että taidetoimikunta voi toteuttaa tehtävänsä parhaalla mahdollisella tavalla ja kokoelmanhallinnan näkökohdat huomioiden, toimikunta hankkii vuosittain taidetta omaehtoisesti, esimerkiksi galleria- ja näyttelyvierailuin. Taidetoimikunta ei ota vastaan ostotarjouksia.

Kaikissa hankinnoissa noudatetaan hankintakriteerejä, joilla varmistetaan, että taidekokoelma palvelee tarkoitustaan hyvinvointialueen asukkaiden, asiakkaiden, potilaiden ja henkilökunnan terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Pyrkimys on valita kokoelmaan teoksia, jotka luovat kohottavaa ilmapiiiriä hyvinvointialueen toimipisteisiin ja ovat hankintoina aikaa kestäviä.

Taidetoimikunta on päättänyt seuraavista hankintakriteereistä:

- Teokset eivät saa olla aiheiltaan synkkiä tai ahdistavia.
- Tekniikaltaan teosten on oltava sopivia hyvinvointialueen tiloihin siten, että ne eivät allergisoi tai aiheuta voimakkaita aistiärsyksiä, hankaloita toimipisteiden toimintaa tai vaarana ihmisten tai teosten itsensä turvallisuutta.
- Teokset eivät saa aiheuttaa suuria toistuvia konservointi- ja huoltokustannuksia, vaan teosten on oltava hankintahetkellä hyväkuntoisia.
- Kookkaita teoksia hankitaan lähtökohtaisesti vain suoraan ennalta suunniteltuun tilaan.
- Teosten aitous on kyettävä varmistamaan.
- Hankinnoissa suositaan ammattitaiteilijoiden tekemää aikalaidetta.

Taideteoksia tilassa.
Vasemmalla Tomas Byströmin
öljy- ja temperamaalaus UIT
Haarlem, joka on sijoitettu Tays
Keskussairaalan D-rakennukseen.
Oikealla Tuula Lehtisen öljymaalauk-
sen Coronation Empress. Teos on
kuvattu Tampereen taidemuseon
näyttelyssä, jossa teos on lainassa
strategiaa laadittaessa. Molemmat
teokset ovat vuodelta 2000, ja ne on
ostettu kokoelmiin lokakuussa 2020.

Teoslahjoitukset

Taidekokoelma voi karttua myös teoslahjoitusten myötä. Pirkanmaan hyvinvointialue tai sen henkilökunta ei ota vastaan teoslahjoituksia, vaan kaikki teoslahjoitukset ohjataan Tays tukisäätiön taidetoimikunnan käsiteltäviksi.

Jokaista teoslahjoitusta ja sen hyväksymistä kokoelmaan arvioidaan teoskohtaisesti, samoin kuin muita taidehankintoja.

Taidetoimikunta on linjannut lahjoituksista seuraavasti:

- Teosten taiteellinen laatu, tekniikan ja sisällön sopivuus hyvinvointialueen tiloihin sekä teoksen kunto arvioidaan.
- Lähtökohtaisesti lahjoituksina otetaan vastaan vain ammattimaisesti toimivien taiteilijoiden teoksia.
- Lahjoitettavan teoksen omistusoikeus on oltava tiedossa.
- Lahjoitus ei saa vaarantaa Tays tukisäätiön riippumattomuutta.
- Lahjoituksen yhteydessä olisi suotavaa toimittaa kirjalliset tiedot taiteilijasta ja myös selvitys teoksen vaiheista ja omistajuuksista, jotta aitoudesta voidaan varmistua.
- Pääsääntöisesti kokoelmaan ei voida vastaanottaa teoksia, joita ei pystytä vaaditulla tasolla luetteloimaan, säilyttämään, varastoimaan tai asettamaan näytteille.
- Taidekokoelmaan ei voida hyväksyä teoslahjoitusta, johon liittyy velvoite pysyvään esilläoloon.

Kokoelman poistot

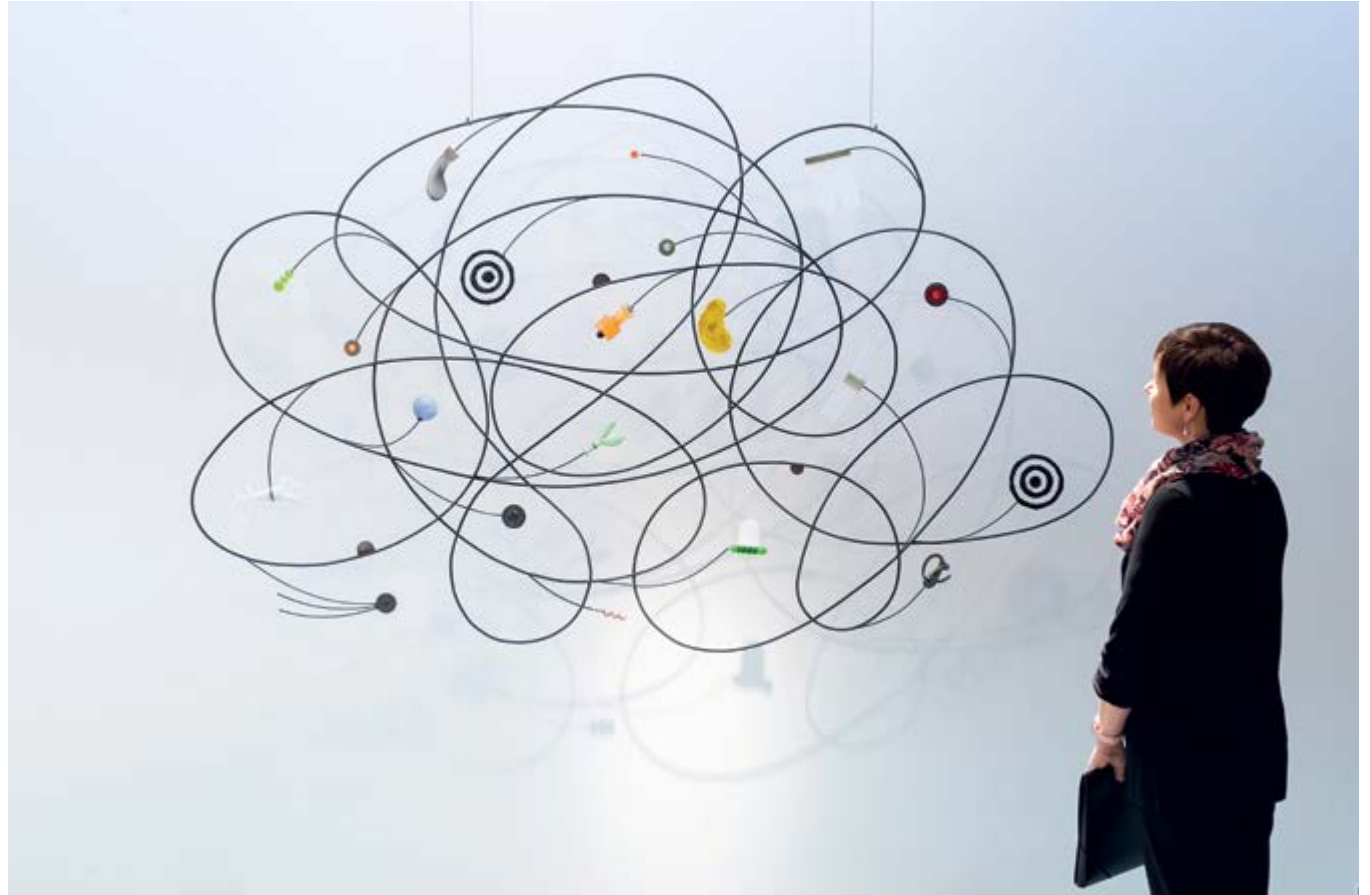
Kokoelman laadun takaamiseksi kokoelmasta voidaan myös poistaa teoksia. Kuten hankinnoissakin, kokoelman poistojen tärkein periaate on varmistaa, että kokoelma palvelee tarkoitustaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Kokoelman poistoja voidaan toteuttaa seuraavin perustein:

- Teos aiheuttaa liiallisia tai toistuvia konservointikuluja.
- Teos on vaurioitunut niin, että se aiheuttaa terveyshaittaa.
- Teos ei enää palvele kokoelman tarkoitusta tai sovi taiteellisesti osaksi kokonaisuutta.
- Teoksen sisältö tai merkitys on vanhentunut ja siten soveltumaton hyvinvointialueen toimipisteiden ympäristöön.
- Teoksen tekijä ei ole tiedossa.
- Teoksen tekijä on muuten tuntematon tai todennettavasti ei-ammattimaisesti toimiva taiteilija.

Satu Syrjänen, Penni ajatuksistasi, 1996, kivitavarakeramiikka

Markku Salo, osia Veden tarinoita -teoksesta, 2015. Teos on toteutettu Tays Keskussairaalan E-rakennukseen, läpäisten kaikki neljä kerrosta.

Kutsu yhteistyöhön

Taiteella on voimakas vaikutus ihmisen mielenterveyteen ja fyysiseen hyvinvointiin, kuten viimeaikaiset tutkimukset osoittavat. Siksi pyrimme jatkuvasti kehittämään ja laajentamaan taidekokoelmaa tarjotaksemme kaikille mahdollisuuden kokea taiteen myönteiset vaikutukset ja siten parantaa kulttuurihyvinvoinnin saavutettavuutta, joka on tärkeä osa myös Pirkanmaan alueellista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa.¹²

Tays tukisäätiön taidetoimikunta on avoin kaikelle yhteistyölle, jonka avulla voidaan edistää kulttuurista hyvinvointia Pirkanmaalla. Tahdomme hankkia ja ylläpitää korkealaatuista taidekokoelmaa, joka iloituttaa koko hyvinvointialuetta, sekä toteuttaa erilaisia taidetapahtumia ja kokemuksia yhteistyössä alueen kulttuuritoimijoiden ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Lisäksi yksi tärkeimmistä strategiakauden tavoitteistamme on kokoelmanhallinnan kehittäminen ja taidekokoelman taiteellisen laadun nostaminen esiin, jotta toimintamme on kestävä ja mahdollistaa taiteen saavutettavuuden ja sen säilymisen myös tuleville sukupolville. Näiden tavoitteiden saavuttaminen on

mahdollista vain tekemällä hedelmällistä yhteistyötä ja varmistamalla resurssit varainhankinnan avulla, joka on strategiakaudella olennainen osa toimintaamme.

Tays tukisäätiön kautta kuka tahansa voi osoittaa tukensa kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi ja taide-toimikunnan työlle tekemällä lahjoituksen viihtyvyyteen. Lahjoitukset ja tuki ovat meille arvokkaita, ja niiden avulla voimme jatkaa taiteen tuomista hyvinvointialueen ympäristöön, huolehtia kokoelmasta ja edistää hyvinvointia. Olemme sitoutuneet avoimuuteen ja vastuulliseen varainhankintaan ja varmistamme, että lahjoitetut varat käytetään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti taiteen hyväksi. Kiitämme lämpimästi kaikkia lahjoittajia ja tukijoita, jotka mahdollistavat taiteen läsnäolon Pirkanmaan hyvinvointialueen arjessa.

Kutsumme kaikki mukaan tukemaan taiteen roolia hyvinvointialueella. Yhdessä voimme luoda taiteen avulla merkityksellisiä ja myönteisiä kokemuksia Pirkanmaan hyvinvointialueen asukkaille, asiakkaille, potilaille ja henkilökunnalle.

Lahjoittaminen on mahdollista osoitteessa [taystuki.fi](https://www.taystuki.fi)

Markku Salo, osa Tays Keskussairaalan E-rakennuksessa sijaitsevasta Veden tarinoita -teoksesta, 2015. Teoksen on mahdollistanut Pentti ja Eeva Jokisen tekemä testamenttilahjoitus.

Tutustu kokoelmaan

Taidestrategiaa varten taidetoimikunta keräsi hyvinvointialueen henkilöstöltä ajatuksia alueen taiteesta toiminnan kehittämisen pohjaksi, ja eräänä tärkeänä seikkana nousi esiin tietoisuuden lisääminen. Strategiakaudella panostamme Tays tukisäätiön taidetoimikunnan toiminnan ja taidekokoelman näkyvyyden lisäämiseen tehokkaamman viestinnän avulla. Taidekokoelmaan ja toimintaan voi tutustua Tays tukisäätiön verkkosivuilla sekä säätiön sosiaalisen median kanavissa, kuten X:ssä ja Facebookissa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilökunta voi ottaa yhteyttä Tays tukisäätiön taidetoimikuntaan, mikäli heillä on toiveissa vaihtaa tai siirtää tiloissa olevia teoksia, tai jos jokin teos kaipaa konservointia. Lisäksi henkilökunta voi toivoa tiloihinsa taidetta olemassaolevasta kokoelmasta.

Pyrimme strategiakaudella parantamaan saavutettavuutta tarjoamalla verkkonäyttelyitä ja jakamalla taidekokoelman kuulumisia, jotta kokoelmaan tutustuminen olisi mahdollista missä ja milloin tahansa. Lisäksi tiedotamme aktiivisesti uusista hankinnoista sekä tapahtumista, jotka liittyvät kokoelmaan ja taidetoimikuntaan.

Haluamme viestinnässämme nostaa esiin myös yhteistyökumppaneitamme ja tukijoitamme, jotka mahdollistavat taidetoimikunnan toiminnan.

Uuden Tays Keskussairaalan T-rakennuksen edustalla voi katsella Heli Ryhäsen vuonna 2023 valmistuneen Lentoratoja-teoksen lintuja, joita tavataan usein Pirkanmaalla myös luonnossa.

Viitteet

1. Fancourt, D. & Finn, S. (2019) What is the evidence on the role of the arts in improving health and well being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67. www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553
2. Liikanen, H. (2003). Taide kohtaa elämän: Arts in Hospital hanke ja kulttuuritoiminta itäsuomalaisten hoitoyksiköiden arjessa ja juhlassa. Helsinki: Hanna Liisa Liikanen. <http://hdl.handle.net/10138/10810>
3. ArtsEqual hanke tutkii taiteen mahdollisuutta lisätä kulttuurista tasa-arvoa ja hyvinvointia. ks. lisää <https://www.artsequal.fi/fi/etusivu>
4. Kuuva, S., Luukkanen Hirvikoski, T., Lähdesmäki, T., Musiikin, t. j. k. t. l., & Department of Music, A. a. C. S. (2023). Sairaala taiteen näyttämönä: Näkökulmia sairaalataiteen tutkimukseen. Taidehistorian seura.
5. Fancourt, D. & Finn, S. (2019) What is the evidence on the role of the arts in improving health and well being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67. www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553
6. Fancourt, D. & Finn, S. (2019) What is the evidence on the role of the arts in improving health and well being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67. <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>
7. Fancourt, D. & Finn, S. (2019) What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67. <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>
8. Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma. (2022). Lisää aiheesta: <https://www.pirha.fi/w/jokaisella-pirkanmaalaisella-on-oikeus-kulttuurin-luomaan-hyvinvointiin>
9. Taiteella ja kulttuurilla lisää hyvinvointia kulttuurihyvinvointisuunnitelma sairaalapalveluihin (2023–2025). (2023). Lisää aiheesta: <https://www.pirha.fi/w/sairaalapalveluiden-kulttuurihyvinvointisuunnitelma-kannustaa-hyodyntamaan-taidetta-ja-musiikkia-potilaan-hoidossa>
10. Tays tukisäätiön säännöt <https://taystuki.fi/saatio/saannot/>
11. Helin, P., Molnár, G., Seppälä, R., & Mäntyranta, H. (2007). Terveystta taiteesta: Raimo Anttilan taidetoimikunta ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kokoelmat. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä.
12. Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma. (2022). Lisää aiheesta: <https://www.pirha.fi/w/jokaisella-pirkanmaalaisella-on-oikeus-kulttuurin-luomaan-hyvinvointiin>

Eila Hiltunen, Elämän liekki, 1972, pronssi

Taidestrategia 2024–2030 laadinta

Tays tukisäätiön taidetoimikunta:

Hanna Laine, hallituksen jäsen, puheenjohtaja

Sari Haapalahti, palveluesimies

Sirpa Joenniemi, taideasiantuntija

Minna Kylmäniemi, kehittämiskoordinaattori

Juha Merta, taiteilija

Vuokko Ylinen, hallintojohtaja

Kaarina Kiviluoma, hallintokoordinaattori, sihteeri

Sari Luukkanen, johdon assistentti, sihteeri

Taidekoordinaattori:

Katariina Viirret

Kansien teos:

Teija-Tuulia Aholan Virtaus-teos, 2019

Tays Keskussairaalan D-rakennuksen pääaulassa.

Kuvat:

Opa Latvala (s. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 20, 21, 24)

Jukka-Pekka Juvonen (s. 10, 11, 13, 14, 15, 19, 23)

M-S Nuutinen (s. 22)

Visuaalinen suunnittelu:

Katariina Viirret

Graafinen suunnittelu ja taitto:

Valve Branding Oy

